

Шогшо эл, порымик да гим верр!

3-шо (3495) №,
2021 ий 23 январь,
шуматкече.

Будь готов/ ЯМДЕ ЛИЙ

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

0+

Радист

уверым

колта

2021 ий -

Науко да
технологий
идалык.

ПОДПИСКЕ

«Ямде лий» газетлан
каже тылзын 15 числа
марте возалташ лиш:

- ✓ верласе связь отделе-
нийыште (почто);
- ✓ podpiska.pochta.ru
сайтыш пурыза але
«Почта России»
мобильный приложени-
йым телефонышкыда
шындыза.

Электрон подпискым
выташлан 89027382237
номер дене Сбербанкыш 150
тепгем колтыза але тиде номе-
рышке пыштыза да
yatde_lii@mail.ru адресыш
лүмнердам возен колтыза.

Рекламе.

Руш физик
Александр
Попов 1896 ий
мартыште
икымше радио-
граммьм кол-
тен. Тудо кок
шомак гыч
шоген: «Генрих
Герц».

Йошкар-Олаште верланыше Рес-
публикысе йоча да самырык-влаклан
йоча технике усталык рүдерын «Юный
радиолобитель» (вуйлатыше – А.Г.Баданов) ден
«Юный радист» (вуйлатыше – О.П.Дубникова) ушем-
лашкыже коштшо 12 удыр-рвезе IARU (Радиом йора-
тыше-влакын тўнямбал ушемышт) тўнямбал акцияш-
те Российын чапшым арален. Йоча-влак радист
лийын онченят: Морзе азбуко да микрофон дене
пашам ыштеныт. Нунылан R20YOTA сигналым ойыренят.
Тўня мучко радиом йоратыше-влак дене чылаже 1292
радиокрылым ыштеныт.

Снимкыште: Рома БАДАНОВ ден Марина БУШКОВА.
Х.АЛЕКСАНДРОВА.

Фото-влакым рүдерын архивше гыч налме.

Индекс – П4696.

Шкендым тергынет гын, тагасе!

Марий Эл Республикысе Правительстве Вуйлатышын икымше алмаштышыже М.З.Васютин «Большая перемена» всероссийский конкурсышто финалыш лекше тунемше-влак дене вашлийын (снимкыште).

Ты конкурс 2020 ийыште «Россия – страна возможностей» проект дене келшышын эртаралтын. Марий Эл гыч тагасымашке 1500 утла тунемше ушнен. Полуфиналыш 25 ўдыр-рвезе лектын. Финалыш Йошкар-Оласе 28-ше номеран лицейыште тунемше Диана Москвина да рўдоласе 15-ше номеран школ гыч Анастасия Исакова логалыныт.

Тений ты конкурсышто 5-7-ше класслаште тунемше-влак усталыкыштым терген кертыт.

М.З.Васютин ўдыр-влакын ача-аваштан Тауштымсо серышым, а финалист-влаклан фитнес-браслетым кучыктен.

Л.ГРИГОРЬЕВА ямдылен.
Фотом Интернет гыч налме.

Врач лийнем

Мый кандашымше классыште тунемам. Ончыкылык профессий нерген кызытак шонкалем. Онай, кушмем семын шонымашем вашталтеш. Эн ондак мурызо лийнем ыле, вара – сўретче. Школышто биологий урокым тунемаш тўналмеке, врачын профессийже лишылла чучо.

Ангелина ИЛЬИНА.
Морко, Коркатово.

Историйым шергалына

*27 январь
Российыште
Воинский чап кече
семын палемдал-
теш. 1944 ий ты
кечын совет войска
Ленинград олам
блокаде деч тўрыс-
нек утарен.*

Марий Элысе увер

1 февральыште Т.Евсеев лўмеш Национальный тоштерыште «Пўлекым ыштыме кече» акций эртаралтеш. Ешыште аралалтше тошто фото, тўрлў арвер, сўрастарыме ўзгар, книга, документа-влакым тоштерлан пўлеклаш лиеш. Акцииыш ушнышо кажне енлан тоштерыш ўжмашым пуат.

5-7 февральыште «Корта» базыште ече дистанцийлаште спорт туризм дене Марий Эл Республикын первенствыже эртаралтеш.

Йошкар-Оласе «Виктория» йоча музыкальный театр «Вековой орнамент малой Родины моей» проектше дене Президент грант-влак фондын икымше конкурсыштыжо сенен.

Лишыл жапыште В.Абукаев-Эмгакын «Юзо шиялтыш» йомакше почеш телеспектакльым шындат.

Рошто пўлек

Рошто пайрем кечын Йошкар-Олашке миенна. Тушто ече дене Марий Эл Республикын первенствыже лийын. Марина шўжарем дене коктынат тагасенна. Шўжарем шке тагашыже-влак коклаште икымше верым налын. Шкаланже пеш сай пўлекым ыштен.

Саша СТЕПАНОВА.

Волжский, Упшер.

«Образование» нацпроектын «Цифровая образовательная среда» федерал проектше дене келшышын, школлаште тунуктыммо пашам электрон форматмыш кусараш тўнгалыт. 2020-2021 тунемме ийыште Россий Федерацийын 14 регионьштыжо цифровой образовательный средан целевой модельже илышыш шындалатеш. Марий Элысе школлашке у йўным 2022-2024 ийлаште пуртат. Тидын нерген республикысе Образований да науко министрн алмаштышыже Н.Б.АНТОНИЧЕВА умылтара.

– Нонна Борисовна, цифровой образовательный средан (ЦОС) целевой модельже – мо тиде тыгай?

– Тидын шотышто кызыт ўчашымаш кая. Шукышт, тиде модельым илышыш шындырымеке, йоча-влакым тўрысnek дистанционно тунуктымашке кусарат манын шонат. Тиде чын огыл. Йоча-влак ондакысе семьянак школышто тунемаш тўнгалыт. Карантин але икшывын черланымыж годым шинчымашым дистанционно налаш лиеш. Кўчыкын каласаш гын, ЦОС – тиде Российыште тунемме уверым иктеш ушышо системе. Тудын полшымыж дене, у технологийым кучылтын, тунуктыммо пашам электрон форматмыш кусарымаш. Мутлан, ЦОС дене пайдаланен, Йошкар-Олаште тунемше йоча ойырен налме теме дене Москосо тунуктышын урокышкыжо логалын кертеш. Тунуктышылан коллегыжын методикыж дене палыме лияш йўн лектеш. ЦОС чылам: тунемшым, тунуктышым, ача-авам да вуйлатышым – иквереш уша.

– Марий Эл Республик у форматмыш куснаш кузе ямдылалатеш?

– «Образование» нацпроект дене келшышын, 2020 ийыште 64 школ ден техникум у технике дене пайдалартын. 2021 ийыште еше 72 тунемме вер у компьютер оборудо-

ванийым налеш. Школ-лашке Интернетым пуртена, педагог-влакым тунуктена. Икмыняр школ электрон журнал да дневник дене пашам ышта. Чумыр республикым авалтыше Тунемме портал уло. ЦОС-ым илышыш шындырымеке, чыла тиде иквереш лиеш.

– Нонна Борисовна, «Цифровая образовательная среда» федерал проект да ЦОС-ын целевой модельже икте-весышт деч мо дене ойыртемалтыт?

– Тиде кок тўрлў проект, но ик шоныман улыт: тунуктыммо пашам цифровизаций системмыш кондаш. Икымше проект почеш школ-влакын материально-технический базышт уэмдалтыт да тунемме верла кугу куатан Интернет дене пайдалартыт. ЦОС ик тунуктыммо цифровой платформым ышташ да пашашке шындалаш виктаралтын.

Л.ГРИГОРЬЕВА мутланен.

Фотом Интернет гыч налме.

Настя АФАНАСЬЕВАН сўретше.
Волжский, Пўтъял.

ужаш лиеш. Авам ойла: «Иктаж янлыкым ужат гын, йўкым лукде, шып эскере». Шке семьянем шонем: рывыж лектеш гын, тудо ок лўд. Шогалеш да эртен кудалметым ончен кодеш. А меранже! Ну чот лўдеш, нигуш пурен каяш ўреш! Пылт-полт койын, лум пургыжеш йомеш.

Кужэнер, Шўдымарий.

Сылне пўртўс

Шочмо ялыш машина дене кудалме годым сылне пўртўсым эскераш йўратем. Корем тўрыштў яшката пўнчў, кугу кож-влак кушкыт. Лум вочмеке, нуно поснак сўралын койыт. Корно воктене тўрлў янлыкым

Всеволод НИКИТИН.

Уремыште – теле

Тўнў йўштў.
Ош лум йырымваш.
Лектынам мый
школышко каяш.
Ошкылам да тўрлым
шонкалем,
Вуйыштемже –
у почеламутем.
Да строкаже ушыштем
пўрдеш,
А кўшнў пуйто тылзе
шыргыжеш.
Эрдене кече ал,
сўрал лиеш,
Йошкартен кавам, лектеш.
Мый кунам изиш кылмем,
Кўрен маскам шарналтем.
Теле мучко шып мала,
Шокшо, «кидшым» вел нула.

Оля СТЕПАНОВА.
Морко, Шап Унчо.

Шочмо вер

Мотор, сылне Марий Эл –
Мыйын тиде шочмо вер.
Кажне ийын сылнештеш,
Кумылнам чот нӧлталеш.
Мотор Йошкар-Олана
Кажне ийынак кушкеш.
У полат ден йыр шарла,
Мемнам унала вуча.
Урем мучко эртена,
У ий тӱсым ужына.
Йырым-йыр ончалына,
Илышлан куанена.

Виктория ЯНДЫБАЕВА.
Параньга, Олор.

Йол кыша гай

Кугу Шале ял кандаш
уреман, ятыр суртан.
Ялысе пӱя нерген ик тыгай
легенде уло. Пешак ожно
ял воктеч патыр эртен
каен. Патыр тыгай вяня
лийын, кажне йолтошкал-
тышыж деч вара лаке
кодын. Ик тыгай лакешыже
вӱд погынен. Тудым ял
калык Легеншор манеш.
Кӱшыч ончалат гын, пӱя,
чынак, пурла йол кыша гай
коеш.

Юлия КОЛЬЦОВА.
Морко район.

Онарым, Акпарсым шарналта

«Кипяток» газет «Мый Марий
Элыште илем да тидын дене кугеш-
нем» сочинений да видеоролик
конкурсым иктешлен. 2-шо номе-
ран Кужэнер школын тунемшыже
Егор ПЕТУХОВ (снимкыште)
«Марий кундем! Тый – шочмо
кундемем» сочиненийже дене
сенгышыш лектын.

Фотом еш архив гыч налме.

– *Онай историй-влакым
школышто тунеммем деч
ончычак шонен лукташ
тӱжалынам. Сылнын возен
мошташ манын, шуко лудам. Фэнтези жанр дене возы-
мо книга-влак келшат. Ик эн йӧратымемже – Джоан
Роулингын «Гарри Поттер» книгаже. Сочиненийым
возымо мастарлык авам Любовь Валентиновна
Петухова деч куснен, шонем. Тудо школышто руш
йылмым да литературым туныкта, –* каласкала Егор.

Рвезе сочиненийыштыже патриотизм шомак нерген шон-
кала. «Тиде шочмо кундем дене кыл, шочмо мланде,
калык дене кугешнымаш. Эн ондак ме ача-авам, шочмо
суртым, школым, йолташ-влакым йӧраташ тунемына.
Вара шкенам шочмо кундемдын ужашыже семын шижаш
тӱжалына», – умылтара Егор. Марий калыкын талешкыже-
влакым шарналта: Акпарсым, Онарым, Пашканым... Кочаже
Александр Михайлович Перминовын лӱддымылыкшӧ дене
кугешна. Шочмо пӱртӱсым моктен воза.

– *Гриша шольым мландышарын картшым ончаш
йӧрата. Тӱрлӧ элын лӱмжым ойла. Российын моткоч
кугу улмыжым умыла. Мый тудын парняжым кучем,
мемнан изи республикнам ончыктем: «Тиде Марий Эл.
Ме тыште шочынна. Ме тудын дене кугешнышаш
улына», –* ойла Егор.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.

*Юл воктен, Элнет воктен – изи Сандалык,
Чылт мотор пеледыш гае тӱзлана.
Тыште марий калык, мыйын шочмо калык,
Сылне муро гае илыш пиалем.*

С.ВИШНЕВСКИЙ.

Ташлама корка

Топ

Тӱйыс

Тияк – возышо.
Толмач – кусарыше.
Тонгырака – кукшо,
пенгыде.
Торйол – уверым пуышо.
Торка – торлен шогышо.
Тормакан – шуко
укшан.
Тортен кошташ –
кораңын кошташ.
Туаде водын – таче
кастене.
Тума – сырымаш, вурсе-
дылмаш.
Тӱва, тӱвака – кӱкшака.
Тӱплаш –
куклаш.

Туаде водын ялыш
тияк ден толмач
толыныт. Тыгай уве-
рым Микале торйол
деч кольцо. Нунын деч
Микале тортен кош-
таш тырша. Тумаш
ушнаш огыл манын,
Микале эрак тӱп-
лаш лектын ошкыльо.
Тонгырака мландыште
тормакан, торка пушентым
ятыр куклыш. Тӱвакашке кӱзен,
шочмо кундемжым куанен эскерыш.

Л.ГРИГОРЬЕВА.

Сӱрет-влакым Интернет гыч налме.

Кроссворд

Марий Эл

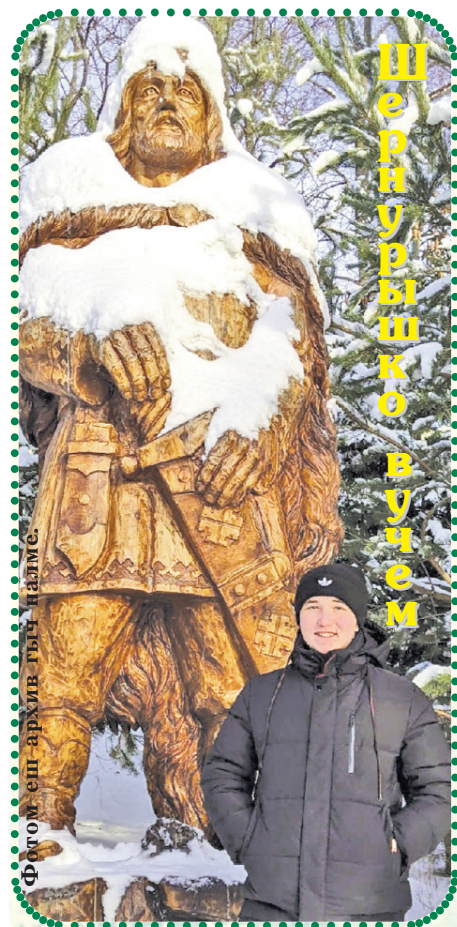
Шола гыч пурлашке:

- 3. Медведево районсыс ял.
- 5. Волжский районсыс ял.
- 7. Тиде посёлко Марий Турек районьшто верланен.
- 8. Курыкмарий районсыс ял.
- 10. У Торъял районсыс марий ял.
- 11. Эгер.
- 13. Шернур районсыс ял.
- 14. Шернур районсыс пытыше ял.
- 15. Оршанке районсыс ял.

- 12. Звенигово районсыс ер.
- 13. Изи Какшаныш йоген пурышо эгер.
- 14. Советский районсыс ял.

В.СМИРНОВ ямдылен.

Шернуршко вучем

Шернур районьшко вучем.
Дима ВЕДЕНЬКИН.

1-ше номеран Шернур школ.

Теле каникул годым икымше гана Юлсер кундеммышке миенам. Түрлө вере экскурсий дене коштынам. Вершөржө моткоч сылне. Тушто поро калык ила. Уна-влакым тутлын сйлат. Садикте чон мөнгө ўжын. Ме кечик кечылан шочмо вердеч торашке каена гынат, ушыштына шочмо суртна пёрдеш. Ынде Юлсер кундеммысе йолташем-влакым

Кўшыч ўлыкō:

- 1. Курыкмарий районсыс ял.
- 2. Изи Кундышыш йоген пурышо эгер.
- 4. Морко районсыс татар ял.
- 6. Провой кундеммысе марий ял.
- 7. Медведево районьшто верланыше марий ял.
- 8. Звенигово районсыс ер.
- 9. Руткыш йоген пурышо эгер.

Шым отан ялем

Шочмо ялем – Сардаял. Тудо пеш сылне верыште верланен. Кенжежым олыкышто мотор деч мотор пеледыш пеледеш, тамле деч тамле саска кушкеш. Каникул годым кажне кечын олыкышто авамлан пеледышым погем. Телым ече дене кошташ, курык гыч издер дене мунчалташ йоратем. Ялна йыр шым ото уло. Кажне ото воктеч ший вўдан памаш йоген эрта.

Злата ЕРМОЛАЕВА.
Марий Турек район.

Екатерина ФЕДОРОВАН сўретше.
Звенигово, Эсмекплек.

Онай лўман уремла

Ял урем дене ошкыл колтена. Чонлан ласка да куштылго. Тыште чылажат лишыл. Тыште ме шочынна, пошкудына-влак дене келшен илена. Ме, йоча-шамыч, пырля погынен модына.

Ялыштына урем-влак пеш онай лўман улыт: Агытанурем, Чывурем, Йырсалма, Кугурем, Шоргокла, Кали починга, Весмогыр да молат. Кажне уремын шке историйже уло. Мутлан, молан Агытанурем маныт? Пеш ожно тиде урмыште Вечын лўман кугыза илен. Тудо Озаң олаш сатум ужалаш да налаш коштын. Ик пазарыште кугызалан яндар йўкан агытан келшен. Вечын сурткайкым налын. Агытанын йўкшō 3-4 менте тораш шергылтын. Тудо шагатым алмантен. Ял калык муржо йўкеш помыжалтын, пашаш каен.

Аня ВАСИЛЬЕВА, Харитон ЛЕОНТЬЕВ, Настя СОКОЛОВА.
Параньга, Олор.

– Нина Валерияновна, кө тыгай грумер, палдарыза.

– Грумер – пырысым, пийым да моло янлыкым арун кучаш полшышо специалист. Мемнан паша – шераш, мушкаш, чиялташ, түрлө стрижкым ышташ. Тыгак кучым пүчкедена, пылышым эрыктена. Кум-ныл ий ончыч грумер нерген калык пеш шагал пален гын, кызыт ныл йолан йолташыштым арун кучаш тунем шуын. Сандене мемнане деке утларак да утларак кондат.

– Пийлан келышыше могай стрижке-влак улыт? Те шке ойыреда але озан йодмо почеш тўредыда?

– Тўредме годым пий пунын могай улмыжым (структуржым) шотыш налман. Кажне урлыкын – шке модыжо. Мутлан, йорклан модельный, манжет, гигиене стрижкым ыштена. Кажне причёскын ойыртемже да тўредме шотышто нелылыкше уло. Озан, Моско олалаш тунемаш коштына.

– Мом утларак тўредаш логалеш?

– Шукыракше пийым кондат. Тыгак пырысым, тенгыз свинкым, кроликым тўредына. Кажне пийын, пырысын – шке койыш-шоктышыжо. Южо пий моткоч ласка, шып шога. Тыгай пий дене пашам ышташ куштылго. А кунам мутым колыштдымо пий але пырыс логалеш, шкем пенгыдын кучыман. Тыште кө оза улмым нуно шижшаш улыт.

– Их пийым тўредаш мынар жап кая?

– Тиде пийын кугытшо деч шога. Кавказ

А те паледа, пийын, пырысын да пунап моло ныл йолан йолташна-влакын парикмахер-стилисту уло. Нуным грумер маныт. Тачысе унана – Йошкар-Оласе «Пушистый модник» зоосалоньшто грумерлан тыршыше Н.В.ВАСИЛЬЕВА (снимкыште).

Мамык пунап модель

урлыкым утларакше мушкаш, шераш кондат. Йорклан (Йоркширский терьер), пудельлан 1,5-2 шагат кая, а кугурак урлыкым эрыкташ кум-ныл шагат кўлеш.

– Те мотор стрижкым зоосалоньшто гына ыштеда але клиент декат лекташ логалеш?

– Кеч-могай янлык але вольык шке илыме вержым пала. Тушто тудо шкенжым оза семын куча. Ныл йолан йолташна-влак палыдыме ег толмо годым шкенныштым торжан кучат. Сандене арум да моторым ме лач

Фотом еш архив гыч налме.

зоосалоньшто ыштена.

– Кугу олалаште кужу пунап, сай урлыкын пий-влакым утларакше конкурслан ямдылат. Йошкар-Олаште тыгай мероприятий эртаралтеш мо?

– Уке. Пийыштым ончырыш нангаяш кумылан ег-шамыч кугу олалаш коштыт.

– Ныл йолан йолташышым арун кучымо шотышто икмыняр ой-кафашым палаш сай ыле.

– Пырыс-влак вўд деч лўдыт. Тидлан көра нуным шуэн мушман. Пийым тылзылан ик але кок гана мушкаш лиш. Пурак шичме, лавыргыме дене кужу пунап пырысын, пийын пунышт тованалтыт, кўрышталтыт. Тыге ынже лий манын, чўккыдын шерман.

Е.ИВАНОВА мутланен.

Ушан пырыс

Мыйын сиамский пырысем уло. Тудын лўмжө – Ксюша. Пырысем пеш мотор: капше ошалге, пылышыже, нерже, почшо, йолжо шемалге, а шинчаже канде. Ксюша – ушан пырыс. Ме коктын модына.

Пушок

Мыйын уло пырысем, Тудым Пушок ман лўмдем. Пырысемже пеш ушан, Ошо, чал да шем тўсан. Малаш пешак йората, Колямат кучаш тырша. Мый Пушокым йоратем, Тамле кочкышым пукшем.

Кристина
ВЛАДИМИРОВА.
Морко, Купсола.

Мария
ИВАНОВА.
Медведево,
Турша.

Палаш
онгай

Пырысын нерўпшыжө айдемын деч 14 пачаш сайрак.

Пырыс шужышо огыл гынат, садак сонарла.

Сўретыште мынар суртвольыкым да янлыкым ужыда?

1-ше номеран Морко йочасадыште Шорыкйол пайремым эртареныт. Микале кугыза ден Орина кува йоча-влакым (снимкыште) калык модыш дене модыктеныт, туштым туштеныт. Пайрем үстелтöрыштö марий кочкыш дене палымым ыштеныт, пүкш дене сийленыт. Ёдыр-рвезе-влак «Юзо мешак» гыч модышым луктын мужедыныт. Мутлан, кугу совла логалеш гын, ончыкыжым повар лият. Пайремышке

Шорыкйолым пайремленыт

Шорыкйол мөчөр толын. Мурым мурыктен, почеламутым сылнын лудмым колыштын. И.АЛЕКСЕЕВА, воспитатель.

25 январь – Тачанан кечыже.

Пайремлан скрапбукинг йөн дене түрлө откриткым ышташ лиеш. Иктыжым ончыктена.

Лүмем келша

Мыят Тачана лүман улам. Тиде лүмын мом ончыктымужым сайын палем. *Таня шоньмашкыже кыртмен шуэш, но шкеж нерген уда шомакым колаш ок йöрате. Тудо ойгырен ок шинче. Эн неле жапыштат кумылым нöлташ йöным муэш.* Мыят тыгаяк койыш-шоктышан улам. Ачам-авам деч молан тыгай лүмым пуэнда манын йодмемлан, нуно тыге вашештышт: «Шочмет деч ончычак кресават кө лийшашым палемденна. Тудын лүмжö – Татьяна. Садлан ты-йымат Таня манын лүмдышна». Мыланем лүмем моткоч келша.

Таня ТИМОФЕЕВА.

Морко, Коркатово.

Индекс: П4696.
Тираж 1150 экз. Заказ
Формат – А-4-8.
Тўн редактор Л.В.СЕМЕНОВА.

https://vk.com/yamde_lii
<https://ok.ru/yamdelii>
E-mail: yamde_lii@mari-el.ru
(документ кагазлан),
yamde_lii@mail.ru
(автор-влаклан)
Сайтын адресше:
yamdelii.rf

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК: Марий Эл Республикысе культур, печать да калык-влакын пашаш шотышто министерстве, «Ямде лий» газет» кугужаныш унитарный казна предприятий.

Газетым редакцийште погымо да верстатлыме, «Марий Эл Республикысе Правительствын типографийже» ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын адресше: 424000, Йошкар-Ола, Комсомольский урем, 112.

Газетым Массовый коммуникаций сферыште да культур наследиым аралымаште законодательствым шуктен шогным эскерыше Федеральный службын Приволжский федеральный округысyo управленийыштыже регистрироватлыме.
Номер – ПИ №ФС 18-1999,
2005 ий 10 февральште пуымо.

0+

Печатьыш пуымо жап –
14-00,
фактически – 13-00

Авторын да редакцийын шоньмашышт түрлө лийын кертыт. Серыш-влак мөнгеш огыт колталт.
Ак – кутырен келшыме почеш.

Редакцийын да издателыне адресше:
424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый Вийын 70-ше идалыкше урем, 20-шо пöрт.
Тел. 8(8362) 45-22-82(факс)

МЧС шижтара.

Шекланьза, яклака!

Неле сумкам ида нумал. Ошкылшыла, киддам күсеныш ида чыке.

Яклетдыме да лашка таганан йолчиемым чийыза.

Вашкаш огыл манын, мөнгө гыч ондакрак лекса.

Корным вончымыда годым поснак түткө лийза.

Йол йымакыда ончыза. Иян корныш логалында гын, ече дене мунчалтыме семын ошкылза.

Шарныза: комдык камво-заш лүдыкшö. Вуйвемда сургалтын кертеж. Эмганенда гын, врачым үжса.

Теле каньш

Костя УХТОМСКИЙ.
Звенигово ола.

**1 гыч 47 марте цифр-влакым ушыза.
Декше сүретым чиялтыза.**

Юзо жап

Мыланем телым чодыраште кошташ эн чот келша. Тушто шып. Чодыра тамле омо дене мала. Пүртүс йомакысе гай. Янлык-влакын – шке илышышт. Теве меран кож воктеч төрштыл эртен – кышажым коден. Тораштак огыл рывыж почшо дене корныжым уштын. Эше шуко онай сүретым ужаш лиш. Юзо жап кажне йочалан келша, шонем.

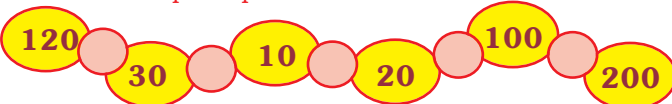
Анна ВИНОГорова.
Звенигово, 2-шо номеран
Красногорский школ.

Конкурс

Алина СУББОТИНА.
Морко посёлко.

Шукемдыме да пайлыме знакым шынден,
примерым чын шотлыза.

Ойртем-влакым муза.

Интернетысе сүрет-влакым кучылтмо.

Тушто

Кум вере кумытын тыге мурат:
«Ой, теле сай, теле сай!» манеш, весыже «Ой, кенеж сай, кенеж сай!» манеш, кумшыжо «Тельжат иктак, кенежшат иктак» манеш.

*Мо лиеш?
Иктыже чонан,
кокышто
чондымо.*

